

COUR DE JUSTICE

BENELUX

GERECHTSHOF

~

A 2004/1/11

Arrest van 16 december 2004

Inzake

Polygon Insurance Company Limited

tegen

E. Hamers, C. Naessens, S. Hamers, D. Hamers, K. Leniere, A. Deneve, P. Borremans, P. Dedecker, A. Goffart, A. Tonka, A. Arryn, J. Dierickx, P. Dierickx, I. Pierens, G. Bernard, I. Plovie, M.-L. Rondelez, M. Plovie, G. Plovie, L.-J. De Beus, L. Bellens, C. De Beus, Landsbond der Christelijke Mutualiteiten, Landsbond der Onafhankelijke Ziekenfondsen, Landsbond van Liberale Mutualiteiten, Rode Kruis, E. Aneca, Katrien Mylle, Kurt Mylle en E. D'Heere

Procestaal : Nederlands

Arrêt du 16 décembre 2004

En cause

Polygon Insurance Company Limited

contre

E. Hamers, C. Naessens, S. Hamers, D. Hamers, K. Leniere, A. Deneve, P. Borremans, P. Dedecker, A. Goffart, A. Tonka, A. Arryn, J. Dierickx, P. Dierickx, I. Pierens, G. Bernard, I. Plovie, M.-L. Rondelez, M. Plovie, G. Plovie, L.-J. De Beus, L. Bellens, C. De Beus, Alliance Nationale des Mutualités Chrétiennes, Union Nationale des Mutualités Libres, Union Nationale des Mutualités Libérales, Croix Rouge, E. Aneca, Katrien Mylle, Kurt Mylle et E. D'Heere

Langue de la procédure : le néerlandais

GRIFFIE

REGENTSCHAPSSTRAAT 39
1000 BRUSSEL
TEL. 02.519.38.61
FAX 02.513.42.06
curia@benelux.be

GREFFE

39, RUE DE LA RÉGENCE
1000 BRUXELLES
TÉL. 02.519.38.61
FAX 02.513.42.06
curia@benelux.be

Het BENELUX-GERECHTSHOF heeft in de zaak A 2004/1 – Polygon / E. Hamers en anderen het volgende arrest gewezen.

1. In een arrest van 11 december 2003 heeft het Hof van Cassatie van België in de zaak van Polygon Insurance Company Limited, met zetel in Guernsey, GY 4 HY – St. Peter Port (verder te noemen: verzekeraar) tegen Eddy Hamers en anderen (verder te noemen: benadeelden) een vraag van uitleg van de Eenvormige Wet betreffende de dwangsom (verder te noemen: de Eenvormige Wet) aan het Hof gesteld overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof (verder te noemen: het Verdrag).

Ten aanzien van de feiten

2. Uit het arrest blijken de navolgende feiten:

- de dwangsomrechter veroordeelt in zijn beschikking van 13 juli 2000 de verzekeraar tot de overlegging van bepaalde documenten onder verbeurte van een dwangsom van twintig miljoen frank per dag vertraging om aan de vermelde hoofdveroordeling te voldoen “vanaf 12 uur na de betekening van de beschikking”;
- deze beschikking is aan de verzekeraar betekend op vrijdag 14 juli 2000 te 18 uur;
- de verzekeraar overhandigt op maandag 17 juli 2000 de documenten aan de benadeelden;
- de verzekeraar voert aan dat de dwangsom niet werd verbeurd omdat de door de dwangsomrechter bepaalde termijn in de zin van artikel 1385*bis*, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek werd verlengd overeenkomstig het bepaalde in artikel 53 van hetzelfde wetboek.

3. Het Hof van Cassatie van België heeft bij arrest van 11 december 2003 de volgende vraag van uitleg aan het Benelux-Gerechtshof gesteld:

“Is de in artikel 1, vierde lid, van de Eenvormige Wet bedoelde termijn naar zijn aard een termijn die moet worden aangezien als een procesrechtelijke termijn die beheerst wordt door het nationale recht van elk der lidstaten en indien deze vraag ontkennend moet worden beantwoord, is het een termijn die wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag wanneer hij vervalt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag?”

Ten aanzien van het verloop van het geding

4. Het Hof heeft, overeenkomstig artikel 6, lid 5, van het Verdrag, een voor conform getekend afschrift van het arrest van het Hof van Cassatie van België gezonden aan de partijen en aan de Ministers van Justitie van België, Nederland en Luxemburg.

5. De partijen hebben de gelegenheid gekregen schriftelijke opmerkingen te maken over de aan het Hof gestelde vraag.

Voor de verzekeraar hebben mr. Hakim Boularbah en mr. Marc Godfroid, beiden advocaat bij de balie te Brussel, een memorie en een memorie van antwoord ingediend.

Voor de benadeelden, behalve voor Eric D'Heere die niet is vertegenwoordigd, heeft mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie van België, een memorie ingediend.

6. Advocaat-generaal J.F. Leclercq heeft op 8 juli 2004 schriftelijk conclusie genomen, waarop de verzekeraar een nadere reactie heeft doen indienen.

Ten aanzien van het recht

7. Artikel 1, lid 4, Eenvormige Wet bepaalt dat de rechter kan bepalen dat de veroordeelde pas na verloop van een zekere termijn de dwangsom zal kunnen verbeuren.

8. Artikel 1, lid 3, Eenvormige Wet bepaalt dat de dwangsom niet kan worden verbeurd vóór de betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld.

9. Artikel 2 Eenvormige Wet bepaalt onder meer dat de rechter de dwangsom op een bedrag per tijdseenheid kan vaststellen.

10. De verbeurte van een dwangsom berust in wezen enkel op de niet-naleving van de hoofdveroordeling.

Behoudens de betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld, behoeft de schuldeiser van de dwangsom niets te ondernemen om de dwangsom te laten verbeuren. Zodra de termijn waarbinnen de dwangsom niet kan worden verbeurd, voorbij is, gaat het enkel nog

om de niet-naleving van de hoofdveroordeling door de schuldenaar van de dwangsom, dit wil zeggen om de inbreuk op de rechterlijke uitspraak die de dwangsom oplegt. Die niet-naleving is een feitelijke situatie en is niet gelijk te stellen met een formele procesrechtelijke handeling waarmee onder andere een geding wordt ingeleid of voortgezet of waardoor een rechterlijke beslissing wordt uitgevoerd.

11. Hieruit volgt dat de in artikel 1, lid 4, Eenvormige Wet bedoelde termijn naar zijn aard geen termijn is die moet worden beschouwd als een procesrechtelijke termijn die beheerst wordt door het nationale recht van elk der lidstaten.

12. De rechter die een dwangsom oplegt, heeft de vrijheid aan de dwangsomveroordeling al dan niet een respijttermijn als bedoeld in artikel 1, lid 4, Eenvormige Wet te verbinden. De dwangsomrechter die een respijttermijn toestaat, kan preciseren of die respijttermijn al dan niet enkel werkdagen omvat, waarbij hij ook ermee rekening kan houden of de hoofdveroordeling kan worden nagekomen op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag.

De respijttermijn is dus geen termijn die zonder meer wordt verlengd. De dwangsomrechter moet nauwkeurig bepalen of de opgelegde respijttermijn al dan niet moet worden verlengd indien hij vervalt op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag. Doet hij dit niet en voorziet hij niet in de verlenging, dan is er geen verlenging.

13. Hieruit volgt dat het tweede gedeelte van de gestelde prejudiciële vraag ontkennend moet worden beantwoord.

Ten aanzien van de kosten

14. Het Hof moet, volgens artikel 13 van het Verdrag, de kosten vaststellen welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen voor zover zulks in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is.

15. Krachtens de Belgische wetgeving, zijn de honoraria van de raadslieden niet begrepen in de kosten die aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht.

16. Op de behandeling voor het Hof zijn geen andere kosten gevallen.

Verklaring voor recht

17. De in artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet betreffende de dwangsom bedoelde termijn is naar zijn aard geen termijn die moet worden beschouwd als een procesrechtelijke termijn die beheerst wordt door het nationale recht van elk der lidstaten. Die termijn wordt niet zonder meer verlengd tot de eerstvolgende werkdag wanneer hij vervalt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag.

Aldus gewezen door J. Jentgen, M. Lahousse, P. Neleman, R. Schmit en E. Forrier, rechters, D.H. Beukenhorst, M.-P. Engel, F. Fischer en A.M.J. van Buchem-Spapens, plaatsvervangende rechters,

en uitgesproken ter openbare terechtzitting te Brussel, op 16 december 2004 door E. Forrier, voornoemd, in aanwezigheid van J.-F. Leclercq, advocaat-generaal, en C. Dejonge, waarnemend hoofdgriffier.

C. Dejonge

E. Forrier